

2011-2012 Pasauliniai kovos su galvos skausmu metai

Tarptautinė skausmo studijų asociacija, bendradarbiaudama su Tarptautine galvos skausmų draugija skelbia 2011-2012 metus Pasauliniais kovos su galvos skausmu metais

2011 spalio 17-ąją prasidėjo 12 mėnesių trukianti iniciatyva, skirta geresniam galvos skausmo problemos supratimui. Kampanija ypač siekiama informuoti ir mokyti visuomenę, medicinos darbuotojus bei valdžios atstovus apie šią, vieną dažniausių, skausmingų bei ribojančių kasdienį gyvenimą būklių, pasireiškiančių įvairiuose žmogaus gyvenimo tarpsniuose – tiek vaikystėje, brendimo metu, suaugusiems ir senyvo amžiaus žmonėms.

Kodėl galvos skausmas?

Galvos skausmas yra labiausiai paplitusi neurologinė būklė bei dažniausias nusiskundimas bendroje populiacijoje. Žinoma daug šio skausmo rūšių – migrena, įtampos galvos skausmas, trigeminoautonominė cefalgija (klasterinis galvos skausmas), pirminis aštrus galvos skausmas, taip pat skausmas, susijęs su seksualiniu aktyvumu, retesnės būklės, tokios kaip trišakio nervo neuralgija ar persistuojantis idiopatinis veido skausmas. Pusė visos populiacijos galvos skausmą patiria kiekvienais metais, daugiau kaip 90 proc. bent kartą gyvenime. Apie 3 proc. žmonių kenčia nuo lėtinės migrenos ir lėtinio įtampos galvos skausmo bent 15 dienų per mėnesį. Galvos skausmas lemia ilgalaikį nedarbingumą ir produktyvumo sumažėjimą.

Galvos skausmo paplitimas

Pusė visos populiacijos galvos skausmą patiria kiekvienais metais, daugiau kaip 90 proc. bent kartą gyvenime. 3 proc. populiacijos kankina lėtiniai galvos skausmai (bent 15 dienų per mėnesį) bloginantys gyvenimo kokybę.

Migrenos dažnis bendroje populiacijoje apie 18 proc., vaikų amžiuje apie 7,7 proc. Migrena dažnesnė moterims, daugelyje šalių santykis išlieka stabilus 2-3:1. Įtampos galvos skausmo dažnis nuo lyties nepriklauso. Vienas reikšmingiausių migrenos rizikos veiksnių – šeiminė migrenos anamnezė. Dvynių studijos parodė, kad genetiniai faktoriai lemia 1/3 šeiminės migrenos atvejų. Šeiminės migrenos atveju ligą sąlygoja vieno geno mutacija. Genetinis polimorfizmas lemia „migrenos slenkstį“, esant dažniausioms migrenos formoms, migrenai su aura ar be jos. Migrena dažnesnė esant išreikštam nerimui, lėtinio

skausmo sindromui, nuotaikos sutrikimams, taip pat sergant epilepsija. Migrena su aura yra išeminio insulto rizikos faktorius, ypač moterims, kurioms migrenos atakos dažnos. Nerimas vaikystėje taip pat yra susijęs su dažnesniu galvos skausmu jaunystėje. Somnambulizmas, vėmimas važiuojant dviračiu, automobiliu vaikystėje – tai „migrenos ekvivalentai“, susiję su migrenos išsivystymu vėlesniame amžiuje. Apie 25 proc. sergančiųjų migrena patiria 4 ar daugiau sunkias atakas per mėnesį, 48 proc. 1-4 priepuolius, 38 proc. mažiau nei 1 priepuolį per mėnesį. Migrenos eiga taip pat įvairi: apie 30 proc. atvejų ji yra grįžtamojo tipo, 45 proc. persistuojanti, 25 proc. atvejų ji transformuojasi į kitas galvos skausmo formas. Migrena retesnė žmonėms vyresniems nei 50 metų, taip pat moterims po menopauzės, jei neskiriama pakaitinė hormonų terapija.

Visgi funkciją riboja lėtinis arba dažnai pasikartojantis įtampos galvos skausmas. Įtampos tipo galvos skausmas dažnesnis nei migrena ir sudaro iki 52 proc.